

Jukka-Pekka Palviainen

SILMÄT AUKI, KOSONEN

Karisto
Helsinki

Tekstin- ja tiedonlouhinta kielletty.
Text and data mining prohibited.

Lainaukset

s. 89–90, Poliisi: Sosiaalisessa mediassa tapahtuvasta häirinnästä tai uhkailusta kannattaa tehdä rikosilmoitus – aina kyseessä ei kuitenkaan ole rikos. Viitattu 6.2.2026. poliisi.fi/-/sosiaalisessa-mediassa-tapahtuvasta-hairinnasta-tai-uhkailusta-kannattaa-tehda-rikosilmoitus-aina-kyseessa-ei-kuitenkaan-ole-rikos

Lähteet

Huoltobotti: Mopon huolto. Viitattu 6.2.2026.

huoltobotti.fi/mopon-huolto/

Kuulu: Viisi vinkkiä paremman videon luomiseen.

Viitattu 6.2.2026. blog.kuulu.fi/vinkkeja-paremmen-videon-luomiseen

© Jukka-Pekka Palviainen ja Karisto /

Kustannusosakeyhtiö Otava 2026

Tekstin- ja tiedonloughinta kielletty.

ISBN 978-951-1-52596-7

OTAVA
KIRJAPAINO

Keuruu 2026

1.

TÄHÄN ON TULTU. ISTUN entisen ”vihamieheni” eli nykyisen lankoni kanssa ikkunalaudalla odottamassa oppitunnin alkua. Tiku on pikkuhiljaa hivuttautunut Valtsun ja mun seuraan yhä enemmän kuin olisi joku meidän bestis. Ei siinä muuten mitään, mutta me ollaan totuttu toimimaan kahdestaan.

Huokaisen helpotuksesta, kun näen Valtsun käytävän päässä, sillä puheenaiheet Tikun kanssa on loppuneet jo ennen kuin keskustelu on päässyt alkuun. Tosin ei tässä hiljaisuutta tarvitse pelätä. Tiku on niitä tyyppejä, joiden pitää olla jatkuvasti äänessä. Jos se ei avaudu kuolemattomista ajatuksistaan, se höpöttää jotakin käsittämätöntä tai vain hyrisee kuin mun Skyteam Monkey tyhjäkäynnillä. Onkohan sillä joku diagnoosi eikä se voi itselleen mitään? Siis Tikulla eikä mun mopolla.

Teen Valtsulle tilaa ikkunalaudalla. Se näyttää murheen murtamalta ja huokaisee syvään: "Niin siinä sitten kävi."

Katson Valtsua suoraan silmiin.

"Mä oon tosi pahoillani."

"Mitä on tapahtunu?" Tiku kysyy.

Sen äänessä on aitoa huolta. No ei sen pitäisi olla yllätys, koska olenhan mä nähnyt, että se kohotelee mun pikkusiskoanikin lempeästi. Ehkä rakkaus on muuttanut miestä. Tai lähestyvä keskiikä.

Valtsu alkaa hihittää. Katson sitä hämmästyneenä. Nytkö mies murtuu lopullisesti? Kohta se varmaan heittäytyy lattialle parkumaan. Sitten tajuan, että se on oikeasti huvittunut. Rutistan sitä niskasta.

"Oikeesti?" kysyn siltä.

"Aikuisten oikeesti", Valtsu nauraa.

Muakin alkaa naurattaa. Näen jo meidät kiitämässä mopoillamme seikkailusta toiseen niin kuin ennen onnettomuutta, jossa Valtsu joutui KTM:nsä kanssa vesiliirtoon ja mursi jalkansa.

Tiku on aivan pihalla. Olen niin iloinen parhaan kaverini paranemisesta, että lasken käteni

lankomiehen hartialle. En ole ikinä ennen tehnyt niin. Tikukin näyttää hölmistyneeltä.

"Valtsu kävi lääkärissä."

"Kiva."

"Siis et sä tajua? Se sai ajoluvan."

"Onneks olkoon", Tiku sanoo.

"Kiitti", Valtsu vastaa.

Samassa huomaa Tikun katseesta, että se on nähnyt jotakin mielenkiintoista. Käytävän päästä meitä lähestyy vieras nainen. Sillä on mustat rasiat, joiden seassa menee violetteja nauhoja. Sen iho on tumma. Silmät on suuret ja ruskeat. Se on pukeutunut mustaan T-paitaan, jossa on kitaran kuva ja lukee Metallica, sekä sinisiin revittyihin farkkuihin. Kun nainen on kohdallamme, Tiku avaa sanaisen arkkunsa.

"*Good morning. Who are you?*"

Nainen katsoo meitä ihmeissään.

"Ei se osaa vissiin englantia", Tiku kuiskaa Valtsulle ja mulle.

"*Bonjour. Je m'appelle Tiku. Et toi?*"

Katson vuorotellen naista ja Tikua. En tiedä, kummasta olen hämmästyneempi. Siitä, että Tiku puhuu ranskaa, vai tästä keskustelusta yleensä.

Ainakin hävettää se, että Tiku olettaa naisen olevan ilman muuta ulkomaalainen.

Nainen kallistaa päätään ja hymyilee.

"Hi. My name is Hilda. Where are you from?"

Tiku yllättyy kysymyksestä, mutta kokoaa sitten itsensä.

"I am from here."

"Eli sää osas suame. Mink tähre sää sit puhus mul englantti?"

"No kun mä luulin, että sä et osaa."

"Kuules, äijänköriläs. Mää ole asun koko ikän Raumal siihe ast, ko mä muuti viime vuan tän töihi."

Nainen jatkaa päätään pudistellen matkaansa. Tiku vilkaisee meitä lievästi nolona. Se päättää kuitata asian huumorilla.

"Helpompi olis ymmärtää englantia kuin tota raumamongerrusta."

"Miten sä osaat ranskaa?" minä ihmettelen.

"Mulla on semmonen appi, jonka kanssa mä harjottelen sitä joka päivä puoli tuntia."

"Miks?"

"Sun siskos haluaa häämatkalle Pariisiin."

"Toivottavasti ei ihan heti kuitenkaan", mutisen olemattomaan partaani.

Luokassa Hilda puhuu tavallista puhekieltä. Ilmeisesti se ymmärtää, että raumangiäl menisi meiltä suurimmaksi osaksi yli hilseen. Se kertoo meille erilaisista harrastusmahdollisuuksista, joita sen työnantaja eli kaupungin nuorisotoimi tarjoaa. Porukka kuuntelee kiinnostuneena, koska vierailijat tuo vaihtelua normaaliin koulu-työhön. Ja onhan aihekin mielenkiintoinen.

Tunnin lopuksi Hilda kertoo mopoleiristä, joka järjestetään Ruusulahden kartanossa. Idea siihen saatiin kuulemma siitä, kun kuntalaiset valittaa Facessa häiritsevistä mopoilusta. Olen hämmästynyt, että Valtsulta ja multa on mennyt koko leiriasia ohi. Kiinnostaa ihan kybällä, kun Hilda kertoo, että leirillä on jokunen paikka vielä vapaana.

2.

ONNEKSI ON PERJANTAI, JOTEN läksyjen teon voi siirtää lauantaille tai sunnuntaille. Menimme koulusta suoraan Valtsun luo sen KTM:llä. Meikäläinen ajoi vielä kerran ja Valtsu istui takana. Ajaminen oli vaan hankalaa, sillä Valtsu ei maltanut pysyä nahoissaan. Kun odotimme liikennevaloissa, se naputti sormillaan mun kypärää. Välillä se kiljaisi jiihaa kuin olisimme jossakin preerialla lassoamassa biisoneita.

Totta kai mä ymmärrän sitä. Ajokielto on kestänyt ikuisuuden, ja mies on ollut aivan ryytynyt. Vaikka olen kuskannut Valtsua parhaani mukaan, se on silti joutunut jäämään pois joistakin hauskoista jutuista.

Valtsu laittaa lämpimiä juustotonnikalaleipiä. Mä katselen ulos ikkunasta ja mietin, että vielä

hetken on kesä. Kohta saapuu syksyn tuulet ja sateet.

”Mitä sä haluat tehdä sitten, kun ollaan syöty?” kysyn Valtsulta.

”Hmm. Miten olis ajelu?” Valtsu tuhahtaa tyhmälle kysymykselle.

”Ai jaa. En olis arvannu. Mutta missä?”

”Mennään hiekkakuopille. Siellä saa rauhassa revitellä.”

”Kannattaako sun revitellä, kun et oo ajanu aikoihin?”

”Ei tietenkään, äiti. Körötellään kirkkoon ja takaisin.”

”Siellä ei taida olla mitään show’ta tähän aikaan. Muuten hyvä idea.”

Valtsu nostaa voileivät pöytään. Haukkaan omastani.

”Ai hitto, tää on kuumaa.”

”Ole muuten varovainen. Se on kuumaa”, Valtsu virnistää.

Hörppään Valtsun itsensä tekemää omenamehua.

”Mitä sä ajattelet siitä mopoleiristä?” kysyn Valtsulta.

”Kyllä mua kiinnostaa. Onhan siellä monipuolinen ohjelma.”

”Totta. On taitoajoa, huoltoa, videoiden tekemistä ja liikenneasioita. Puhumattakaan iltasaunasta.”

”Joo. Se kuulosti rippileiriltä ilman Jeesusta.”

”Aika kallishan se on...”

”Onneks mä olen tehnyt töitä. Siitä tulikin mieleeni... Saankohan mä vapaata.”

”Totta kai saat. Sähän oot kahvilan omistajien vävy-poika. Mullakin on onneksi säästöjä rippilahjarahoista ja siitä, kun olen hoitanut ukin taloa.”

Valtsun isosisko Hansu saapuu haukotellen keittiöön. Se pörröttää meidän kummankin hiuksia yhtä aikaa.

”Onko meille mitään syötävää?” Hansu kysyy kuninkaallisella tyyllillään.

”Kato kaapista”, Valtsu tuhahtaa.

Hansu nappaa leivän Valtsun lautaselta ja pudottaa sen saman tien lattialle.

”Ai hitto. Se oli kuuma.”

”Idiootti!” Valtsu huutaa.

Näen, miten Hansun ilme kiristyy ja käsi puristuu nyrkkiin.